

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [26-930](#), i. k. 1021100NUTA00000320

Nauja redakcija nuo 2014-11-08:

Nr. [1208](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16264

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL GYVENAMŪJŲ PATALPŲ SUTEIKIMO NUOMOS PAGRINDAIS GRĮŽTANTIEMS
Į LIETUVĄ NUOLAT GYVENTI POLITINIAMS KALINIAMS IR TREMTINIAMS BEI
JŲ ŠEIMŲ NARIAMS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2002 m. kovo 5 d. Nr. 320

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašą (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 320
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1208
redakcija)

GYVENAMŪJŲ PATALPŲ SUTEIKIMO NUOMOS PAGRINDAIS GRĮŽTANTIEMS Į LIETUVĄ NUOLAT GYVENTI POLITINIAMS KALINIAMS IR TREMTINIAMS BEI JŲ ŠEIMŲ NARIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja gyvenamųjų patalpų suteikimą nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams.

2. Teisę į valstybės paramą apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis nuomos pagrindais turi Lietuvos Respublikos piliečiai ir asmenys, išsaugoję teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, su savo šeimos nariais grįžtantys ar grįžę po 1990 m. kovo 11 d. nuolat gyventi į Lietuvą iš buvusios SSRS teritorijos (toliau – grįžtantys asmenys):

2.1. politiniai kaliniai ir tremtiniai, kurie pagal Lietuvos Respublikos asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymą paskelbti nekaltais Lietuvos Respublikai ir kuriems atkuriamos visos jų pilietinės teisės;

2.2. asmenų, nurodytų Aprašo 2.1 papunktyje, vaikai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymą yra pripažintas nuo okupacijų nukentėjusio asmens – tremtinio teisinis statusas;

2.3. asmenų, nurodytų Aprašo 2.1 ir 2.2 papunkčiuose, šeimos nariai, jeigu grįžtantis asmuo, kuris įregistruotas pasirinktos savivaldybės pageidaujančiųjų nuomos pagrindais apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis sąraše (toliau – grįžtančių asmenų sąrašas), mirė po to, kai su šeima grįžo į Lietuvą.

3. Grįžtančio asmens šeimos nariai yra kartu gyvenantys jo tėvai, sutuoktinis, jo vaikai (įvaikiai) iki 18 metų, taip pat vyresni kaip 18 metų – nesusituokę, jeigu jie yra formaliojo švietimo įstaigų mokiniai ar studentai.

4. Jeigu grįžtančio asmens atskirai gyvenantys tėvai, turintys teisę į valstybės paramą apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis nuomos pagrindais, atitinkamos savivaldybės vykdomajai institucijai raštu išreiškia valią persikelti kartu, jie taip pat yra laikomi grįžtančio asmens šeimos nariais.

5. Grįžtantis asmuo dėl valstybės paramos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis nuomos pagrindais turi kreiptis į pasirinktos savivaldybės vykdomąją instituciją, kurios administruojamoje teritorijoje norėtų apsigyventi, jeigu jam ir visiems jo šeimos nariams, kurie persikelia kartu, nuo 1990 metų nepriklausė nuosavybės teise nekilnojamasis turtas (gyvenamasis namas, jo dalis, butas), įregistruotas Nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke, arba nebuvo skirta parama gyvenamajam plotui įgyti.

II SKYRIUS DOKUMENTŲ PATEIKIMAS SAVIVALDYBĖMS

6. Kad būtų įrašytas į pasirinktos savivaldybės grįžtančių asmenų sąrašą, grįžtantis asmuo pasirinktos savivaldybės vykdomajai institucijai turi pateikti prašymą aprūpinti gyvenamosiomis patalpomis (toliau – prašymas) ir:

6.1. politiniai kaliniai ir tremtiniai – Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų išduotą dokumentą (reabilitacijos pažymėjimą), patvirtinantį jų teisių atkūrimą; politinių kalinių ir tremtinių vaikai – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išduotą nuo okupacijų nukentėjusio asmens – tremtinio teisinio statuso pažymėjimą, Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų vienam iš jo tėvų išduotą reabilitacijos pažymėjimą ir giminystės ryšį įrodančius dokumentus;

6.2. kompetentingos įstaigos pagal faktinę gyvenamąją vietą išduotą pažymą apie šeimos sudėtį;

6.3. grįžtančio asmens visų šeimos narių, kurie ketina persikelti nuolat gyventi į Lietuvą, asmens tapatybės, santuokos liudijimo ir giminystės ryšį įrodančių dokumentų nuorašus.

7. Dokumentus, nurodytus Aprašo 6 punkte, pasirinktos savivaldybės vykdomajai institucijai pateikia vienas grįžtančio asmens šeimos narys, turintis teisę į valstybės paramą apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis nuomos pagrindu.

III SKYRIUS GRĮŽTANČIŲ ASMENŲ SĄRAŠAI

8. Grįžtančių asmenų sąrašai sudaromi pagal prašymo įregistravimo savivaldybės vykdomojoje institucijoje datą.

9. Grįžtantis asmuo, dėl valstybės paramos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis nusprendęs kreiptis į savivaldybės, kurioje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, vykdomąją instituciją, privalo raštu kreiptis į savivaldybės, kurioje yra įregistruotas, vykdomąją instituciją su prašymu išbraukti jį iš grįžtančių asmenų sąrašo. Grįžtančio asmens, kuris kreipiasi į savivaldybės, kurioje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, instituciją dėl valstybės paramos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis, prašymas įregistruojamas pagal prašymo padavimo savivaldybės vykdomajai institucijai datą. Jeigu prašymų pateikta daugiau, nei savivaldybėje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, atsižvelgiama į grįžtančio asmens buvimo prieš tai pasirinktos savivaldybės sudarytame grįžtančių asmenų sąrašė laikotarpį.

Grįžtančio asmens, kuris dokumentų, nurodytų Aprašo 6 punkte, pasirinktos savivaldybės vykdomajai institucijai nepateikė iki 2009 m. gruodžio 31 d. ir gyvena grįžtančių tremtinių laikino apgyvendinimo punkte, nusprendusio kreiptis į savivaldybės, kurioje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, vykdomąją instituciją dėl valstybės paramos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis, prašymas įregistruojamas pagal prašymo padavimo savivaldybei datą. Jeigu prašymų pateikta daugiau, nei savivaldybėje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, atsižvelgiama į grįžtančio asmens gyvenimo grįžtančių tremtinių laikino apgyvendinimo punkte laikotarpį.

IV SKYRIUS GYVENAMŲJŲ PATALPŲ ĮGIJIMAS, PASKYRIMAS IR NUOMOS SUTARTIES SUDARYMAS

10. Kiekvienais kalendoriniais metais socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtinus kapitalo investicijų paskirstymą socialinės apsaugos srities projektams (investicijų projektų įgyvendinimo programa), savivaldybių vykdomosios institucijos:

10.1. įgyja gyvenamąsias patalpas. Įgyjamos patalpos, skirtos nuomoti grįžtantiems asmenims, turi būti atskiri butai, kurių naudingasis plotas turi atitikti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 15 straipsnyje nurodytus dydžius, o gyvenamosios sąlygos – atitikti techninius ir higienos reikalavimus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1208](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16264

10.2. registruotu laišku išsiunčia pranešimą grįžtantiems asmenims apie numatomas jiems nuomoti gyvenamąsias patalpas.

11. Jeigu per vieną mėnesį nuo pranešimo išsiuntimo grįžtantis asmuo nepateikia rašytinio apsisprendimo, per vieną mėnesį siunčiamas dar vienas pranešimas. Jeigu grįžtantis asmuo nepateikia rašytinio apsisprendimo dar per vieną mėnesį nuo antrojo pranešimo išsiuntimo, savivaldybės vykdomoji institucija priima sprendimą tokį asmenį išbraukti iš grįžtančių asmenų sąrašo ir apie numatomas nuomoti gyvenamąsias patalpas tokia pat tvarka informuoja kitą po jo sąrašė įrašytą asmenį.

12. Savivaldybės vykdomoji institucija, prieš priimdama sprendimą nuomoti grįžtančio asmens šeimai gyvenamąsias patalpas:

12.1. patikrina, ar grįžtančiam asmeniui ir visiems jo šeimos nariams, kurie persikelia kartu, nuo 1990 metų nepriklausė nuosavybės teise nekilnojamasis turtas (gyvenamasis namas, jo dalis, butas), įregistruotas Nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke, arba nebuvo skirta parama gyvenamajam plotui įgyti;

12.2. patikslina grįžtančio asmens šeimos sudėtį, kad nustatytų numatomų išnuomoti gyvenamųjų patalpų plotą;

12.3. teikia grįžtančių asmenų sąrašo projektą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), kuri patikrina, ar sąrašė esantys asmenys nėra įregistruoti kitų savivaldybių sąrašuose, ar anksčiau jiems nebuvo išnuomos gyvenamosios patalpos. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija savivaldybei išvadą pateikia per 10 darbo dienų nuo kreipimosi.

13. Paašškėjus, kad grįžtančiam asmeniui ar jo šeimos nariui priklausė gyvenamasis plotas ar buvo skirta parama gyvenamajam plotui įgyti, savivaldybės vykdomoji institucija priima sprendimą išbraukti jį iš grįžtančių asmenų sąrašė.

14. Savivaldybės vykdomoji institucija sprendimą nuomoti gyvenamąsias patalpas priima atsižvelgdama į patikslintą grįžtančio asmens šeimos narių skaičių.

15. Gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis su grįžtančiu asmeniu sudaroma vadovaujantis savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu jas nuomoti, jeigu jis su visais šeimos nariais, kuriems buvo numatyta išnuomoti gyvenamąsias patalpas, atvyko gyventi į Lietuvą. Paašškėjus, kad asmuo, kurio vardu šeima įregistruota savivaldybės grįžtančių asmenų sąrašė, mirė po to, kai su šeima grįžo į Lietuvą, priimamas sprendimas nuomoti gyvenamąsias patalpas jo šeimos nariui (šeimos narių sutarimu), atsižvelgiant į šeimos sudėtį.

Jeigu grįžtantis asmuo, kuriam išnuomos gyvenamosios patalpos, mirė, o jo šeimos narių nėra arba nuomos sutartis nutraukta, gyvenamosios patalpos išnuojamos eilės tvarka pagal grįžtančių asmenų sąrašą.

Gyvenamųjų patalpų nuomos sutartis su grįžtančiu asmeniu, kuris dokumentus, nurodytus Aprašo 6 punkte, pasirinktai savivaldybei pateikė iki 2009 m. gruodžio 31 d., kuriam suteikta valstybės parama persikelti ir jo socialinės integracijos priemonėms vykdyti ir kuris gyvena grįžtančių tremtinių laikino apgyvendinimo punkte, sudaroma vadovaujantis savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu gyvenamąsias patalpas nuomoti ne eilės tvarka. Savivaldybės vykdomoji institucija gali priimti sprendimą išnuomoti gyvenamąsias patalpas ir kartu gyvenantiems šeimos nariams.

16. Prašymai pasirinktos savivaldybės vykdomajai institucijai įrašyti į grįžtančių asmenų sąrašus su reikiama dokumentais priimami iki 2009 m. gruodžio 31 d., išskyrus atvejus, kai:

16.1. grįžtantis asmuo, kuris dokumentus, nurodytus Aprašo 6 punkte, pasirinktos savivaldybės vykdomajai institucijai pateikė iki 2009 m. gruodžio 31 d., kreipiasi su prašymu dėl

valstybės paramos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis į savivaldybės, kurioje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, vykdomąją instituciją;

16.2. grįžtantis asmuo, kuris dokumentų, nurodytų Aprašo 6 punkte, pasirinktos savivaldybės vykdomajai institucijai nepateikė iki 2009 m. gruodžio 31 d., kuriam suteikta valstybės parama persikelti ir jo socialinės integracijos priemonėms vykdyti ir kuris gyvena grįžtančių tremtinių laikino apgyvendinimo punkte, kreipiasi su prašymu dėl valstybės paramos apsirūpinti gyvenamosiomis patalpomis ne eilės tvarka į savivaldybės, kurioje gyvena, vykdomąją instituciją arba į kitos savivaldybės, kurioje yra laisvų gyvenamųjų patalpų, skirtų grįžtantiems asmenims, vykdomąją instituciją. Savivaldybės vykdomoji institucija gali priimti sprendimą išnuomoti gyvenamąsias patalpas ir kartu gyvenantiems šeimos nariams.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Savivaldybių vykdomosios institucijos kasmet iki:

17.1. sausio 15 d. – patvirtina patikslintus grįžtančių asmenų sąrašus;

17.2. vasario 1 d. – pateikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ataskaitas, kiek praėjusiais kalendoriniais metais grįžtantiems asmenims išnuomota gyvenamųjų patalpų, koks jų plotas, kaip panaudotos lėšos, skirtos grįžtančių asmenų gyvenamosioms patalpoms įgyti, taip pat nustatyta tvarka patvirtintus grįžtančių asmenų sąrašus.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [207](#), 2004-02-23, Žin., 2004, Nr. 30-993 (2004-02-26), i. k. 1041100NUTA00000207

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 320 "Dėl Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2002-2007 metų programos ir Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [997](#), 2005-09-13, Žin., 2005, Nr. 112-4086 (2005-09-17), i. k. 1051100NUTA00000997

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 320 "Dėl Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2002-2007 metų programos ir Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [104](#), 2006-01-31, Žin., 2006, Nr. 14-487 (2006-02-04), i. k. 1061100NUTA00000104

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 320 "Dėl Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2002–2007 metų programos ir Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1215](#), 2007-11-13, Žin., 2007, Nr. 120-4897 (2007-11-22), i. k. 1071100NUTA00001215

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 320 "Dėl Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2002–2007 metų programos ir Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1208](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16264

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimo Nr. 320 „Dėl Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2002–2007 metų programos ir Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo